

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ L. LAFAGE

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Ο άββας Λωρεντούρ είνε λάτρης τής μουσικής. Όταν ήταν νέος, έπαιξε θαυμάσια θρησκευτικούς σκοπούς στο άρμόνιο. Τώρα που γέρονσε, έχει εγκαταστήσει ένα ραδιόφωνο στο σπίτι του. Και τα βράδια κάθεται κι' ακούει έκστατικός τὰ μουσικά κομμάτια, τὰ τραγούδια και τις μελωδίες που, περνώντας τὸ ἄπειρο, φθάνουν ὡς τὴν καρδιά του ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς. Ἄλλὰ ὁ φιλόμουσος ἄββας δὲν ἀκούει μόνον στὸ μικρὸ σαλόνι τοῦ σπιτοῦ του τὴ μουσικὴ τοῦ ραδιοφώνου. Κάθε βράδι σχεδόν, τὸν ἐπισκέπτεται γιὰ ν' ἀκούσῃ κι' αὐτὴ τὸ ραδιόφωνο, ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ. Ἡ δεσποινὴς! Μὴ νομίζετε ὅτι πρόκειται γιὰ καμμιὰ νέα κι' ὄμορφη κόρη. Ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ εἶνε μιὰ γρη῏ητα σέντε ἔτων. Δὲν κάνει ὅμως τὴν ἐντύπωση γεροντοκόρης. Μὲ τὸ ἐπιβλητικὸ τῆς ἀνάστημα, τὸ στοργικὸ προσώπὸ τῆς, ποὺ διατηρεῖται ἀκόμα ἀρετὴ ὄμορφο, καὶ τὸ σοβαρὸ τῆς ντύσιμο, κάνει τὴν ἐντύπωση μιᾶς εὐγενεῖς κι' ἀειπαρθενεῖς κυρίας. Ὁ ἄββας κι' ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ δὲν εἶνε ὥστόσο οἱ μόνον ἀκουσὰτὶ τοῦ ραδιοφώνου. Σιγὰ ἔρχονται κι' ἄλλοι ἐνοῦνται ν' ἐκκοῦσουν τὴ μουσικὴ ποὺ φτάνει ἀπὸ τόσο μακριὰ καὶ ἀντιχεῖ τόσο καθαρά. Ἄλλὰ οἱ ἄλλοι ἐνοῦνται νιστάζοντες γρηγορὰ καὶ σπανίως μόνον ὡς τὸ τέλος, ἐνῶ ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ δὲν φεύγει παρὰ μόνον ὅταν ἀκούσει καὶ τὴ τελευταία νότα τοῦ τελευταίου κομματιοῦ. Ἀγαπᾷ κι' αὐτὴ πολὺ τὴν μουσικὴ, ὅπως κι' ὁ ἄββας.

Ἐνα βράδι, καθὼς ὁ ἄββας κι' ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ καθόντουσαν μόνον στὸ μικρὸ σαλόνι, ὁ ραδιοφωνιστὴς ἀνήγγειλε :

— Κύριοι ἀκουσὰτὶ, θὰ ἀκούσετε τώρα τὸ «Πρῶτο φιλίμας», τὴν περίφημη μελωδιὰ τοῦ Κλαυδίου Λεζλί.

Πραγματικῶς, ὅσοι ἀπὸ λίγο ἀκούστηκαν τὸ ὄργανο αὐτὸ μουσικὸ κομμάτι, ποὺ εἶνε ἓνα σοστὸ ἀριστοῦργημα, τόσο παθητικὰ, ὅσο καὶ αἰθέριο. Εἶνε μιὰ μελωδιὰ βιολοῦ, μὲ κλειδιῶματα φιλῶν καὶ τριλλίες, ὅμοιες μὲ τὸν ἄρμονον.

Ὁ ἄββας, προσέχοντας τὸ θεσπέσιο κομμάτι, δὲν ἀντέληφθη καθόλου τὴν τωραχὴ καὶ τὴν ἐξαρνητικὴ συγκίνηση τῆς δεσποινίδος ντὲ Λωριλ, μόλις αὐτὴ ἀκούσε τὸ ὄνομα τοῦ Κλαυδίου Λεζλί. Καθισμένη στὴ μεγάλη δριάνη πολυθρόνα, ἡ γεροντοκόρη ἔβλεπε τὸ «Πρῶτο φιλίμας» μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα ἐπάνω στὴν καρδιά τῆς, σὰν νὰ ἤθελε νὰ συγκρατήσῃ ἐκεῖ κάποιο τῆς μυστικὸ, ἴσως καὶ τὴν ἰδίαν τῆς ἀκόμια τῆς ζωῆς.

— Ἄ, εἶπε σὲ λίγο ὁ ἄββας, εἶνε ἓνα θαυμάσιο μουσικὸ κομμάτι!... Εἶνε φρενῶν, ὁρσερὸ καὶ μελωδικὸ, σὰν ἓνα ἀνοξιάτιζο διάφανο ποῦ!... Εἶνε σὰν μιὰ προσεχὴ ἀγγελίαν. Εἶνε ἓνα φιλίμα πολὺ ἄγρο, φιλίμα ψυχῆς. Δὲν εἶνε ἔτσι, δεσποινὴς ντὲ Λωριλ!

— Ναι, ἔτσι εἶνε, ἀπάντησε ἡ γεροντοκόρη, καὶ τὰ μάτια τῆς γέμισαν δάκρυα. «Ναι, ἔτσι εἶνε. Ξανάει μὲ τὸ νοῦ τῆς. Εἶνε ἓνα φιλίμα πολὺ ἄγρο, φιλίμα ψυχῆς. Εἶνε ἡ πρώτη ἀγάπη!... Τὸ πρῶτο φιλί!...

Καὶ ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ ἄρχισε νὰ θυμιάται... Πόσες ἀναμνήσεις!... Πόσες γλυκερῆς ἀναμνήσεις!... Γι' αὐτὴ, καί, γι' αὐτὴ τὴν ἴδια συνέθεσε αὐτὴ τὴ μελωδιὰ ὁ Λεζλί. Κοιμημένος ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Παρισιοῦ, ὁ συνθέτης εἶχε πάει κάποτε γιὰ νὰ ξεκουραστῆ στὴν ἔξοχί, ὅπου ἔβρισε κι' αὐτὴ. Πόσα χρόνια ἔχουν περάσει ἀπὸ τότε!... Αὐτὴ ποὺ σήμερα εἶνε γεροντοκόρη, ἦταν τότε μιὰ ὄμορφη νεῶν, μὲ παράστημα βασιλικὸ, μὲ πρόσωπο ἀγγελικὸ. Κι' ἔκρινε, ὁ Λεζλί, ἦταν ἓνας χαριτωμένος νέος, μὲ μάτια γεμάτα ἔρωτα καὶ ἔμπνευσι. Μιὰ μέρα συναντήθηκαν, γιὰ πρώτη φορὰ, σ' ἓνα περιβόλι γεμάτο τριαντάφυλλα.

Ἦσαν κι' οἱ δύο νέοι, ὄμορφοι καὶ εὐθεῖερο. Δὲν ἦταν λοιπὸν φρενῶν ν' ἀγαπηθοῦν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ποὺ εἶδε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο! Κι' ἀγαπήθηκαν. Ἀχ, πόσο ἀγαπήθηκαν!... Μὰ ἔχουν τάχατες ἀγαπηθεῖ ποτὲ στὸν κόσμο διὸ ψυχῆς, ὅπως ἡ δικιές τους; Κι' ἔχουν ἀνταλλάξει ποτὲ τὰ χεῖλη διὸ ἔρωτευμένον ἓνα φιλίμα, σὰν τὸ δικὸ τους τὸ πρῶτο φιλί; Πὼς κελαιοῦσαν γύρω τους τ' ἀρμόνια, πὼς κελαιοῦσαν τὰ νερά, πὼς ἐνοῦδιᾶν τὰ τριαντάφυλλα, καὶ τί γαλιῶζον ποὺ ἔλαμπε ἐπάνωθὲ τους ὁ οὐρανός!...

Μὰ ὅχι, βλα αὐτὰ δὲν ἦσαν γύρω τους, δὲν ἦσαν ἐπάνωθὲ τους. Ἦσαν μέσα στὴν ψυχὴ τους βλα αὐτὰ τὰ κελαιδιματά, βλα τ' ἀρώματα κι' ὄλο τὸ γα-

λιῶο ἐκεῖνα φῶς!... Νὰ λοιπὸν πὼς ὁ Λεζλί ὑπόρθεσε νὰ ἐκφορῆσῃ δι' αὐτὰ τὰ βλα συνασθῆματα τόσο πατὰ καὶ τόσο ζωηρά, μὲ τὴ θαυμάσια μελωδιὰ του, ποὺ τῆς ἔδωσε γιὰ τίτλο τὸ «Πρῶτο φιλίμας»! Κι' ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια ἦταν γραφτὸ νὰ τὴν ξανακούσῃ ἡ φρενῶν δεσποινὴς ντὲ Λωριλ, στὸ σπίτι ἐνὸς ἄββα, γρη῏ητα, μὲ ἄπειρα μελωδιὰ!... Τί παρῆ εἰρωνεία!... Μὰ καὶ τόσο παράξενη ἦταν ἡ Μοῖρα τοῦ Λεζλί!

Ἀπὸ πολὺ νέος ἦταν ἓνας πρῶτης τάξεως μουσικοσυνθέτης. Κι' ὅμως δὲν γνώρισε ἀμείως τὴ δόξα. Τ' ὄνομά του δοξάστηκε ὅταν συνέθεσε μιὰ σιμαζία. Τότε ἔγιναν γνωστὰ καὶ τὰ πρῶτα του ἔργα, καὶ διαδόθηκε καὶ τὸ ἀριστοῦργημα του τὸ «Πρῶτο φιλίμας».

Τὸν καιρὸ ποὺ ὁ Λεζλί ἀγατοῦσε τὴν δεσποινίδα ντὲ Λωριλ, ἦταν σχεδὸν ἄσημος καὶ φτωχός. Κι' οἱ γονεῖς τῆς νέας οὔτε ἤθελε ν' ἀκούσουν γιὰ ἓνα γάμο τόσο παράλογο, κατ' αὐτοῦς. Καὶ μιὰ μέρα ὁ Λεζλί ἀποχαρέτρεσε μὲ δάκρυα τὴν ἀγαπημένη του καὶ ἔφυγε. Γι' ἀρετὸ καιρὸ ἔχαν μετακιθῆ ἀλληλογραφία. Ὑστερα σιγὰ—σιγὰ ὁ Λεζλί ἔπαυε νὰ γράφῃ.

Ἔτσι ἡ δόξα ποὺ ἴσχε σὲ λίγο, ἔκανε τὸν Λεζλί νὰ ξεχάσῃ τὴν κόρη, στὴν ὁποία ὀραζόταν αἰώνια ἀγάπη. Μὰ ἔπαρχον καὶ ψυχῆς ποὺ δὲν ἔπαρχον νὰ ξεχάσουν ποτὲ. Μιὰ ἀν' αὐτῆς τῆς ψυχῆς ἦταν καὶ ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ. Ἀγατοῦσε πάντα μὲ τὴν ἰδίαν πίστι καὶ τρυφερότητα τὸν Λεζλί, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παντρευθῆ. Ὅμοια ὅπως ἦταν καὶ πολὺ ἀφορημένη. Ζητήθηκε σὲ γάμο ἀπὸ τοὺς καλύτερους νέους τῆς ἐπαρχίας τῆς, μὰ σὲ κανένα δὲν ἔδωσε τὸ χεῖρ τῆς.

Ἐνομοῦσε πὼς ἡ καρδιά τῆς ἄνθεε πάντα σ' ἐκίονε ποὺ τῆς πῆρε τὸ πρῶτο φιλί. Ἔτσι μὲ τὴν ἀνάμνησι αὐτῆς πέρασε βλῆ τῆς τῆς ζωῆς. Ἐρημη πῆρε στὸν κόσμο, χωρὶς γονεῖς, χωρὶς κανένα σιγγενή, γεροντοῦς, ἐκμαρτυρῶντες ἢ ἐξολομογούμενη στὸν ἄββα Λωρεντούρ τακτικὰ καὶ μεταβαίνοντας κάθε Κυριακὴ. Καὶ καθὼς ἀγατοῦσε πολὺ τὴ μουσικὴ, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦταν πολὺ νέα, γιὰ μὴν τῆς παρηγορῆσῆ εἶχε τώρα τὸ ραδιόφωνο τοῦ γέρον ἄββα. Κι' αὐτὸ τὸ ραδιόφωνο τῆς ξανάπτενε αὐτὴ τὴ νύχτα, μέσα ἀπὸ τὸν αἰθέρα, τὸ «Πρῶτο φιλίμας», τὸ πρῶτο ἔρωτικό τῆς φιλίμα!...

Εἶνε βράδι πάλι. Στὸ ἄλλο σαλόνι τοῦ ἄββα ἀντιχεῖ ἡ μουσικὴ τοῦ ραδιοφώνου. Καὶ πάλι, μόνον ὁ ἄββας καὶ ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ ἀκούει!...

— Δεσποινὴς! φώναξε ὁ ἄββας τρομαγμένος.

Αὐτὸ τὸ βράδι τὸ πρόγραμμα ἔχει πολλὴ ποικιλία. Χοροί, εἰδήσεις, ρεζλιῶτες, τηλεγραφήματα. Ἐξαρνα ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ ραδιοφωνιστοῦ :

— Ἄλλο! Ἄλλο! Ὁ δίσκος μουσικῶς Κλαυδίου Λεζλί, ὁ συνθέτης τῶσαν ἀριστοῦργημάτων, πέθανε ἀπὸ δόλιχο, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ δλιγώμεσο ἀσθένεια, στὴ βίλλα τὸν Ρόδον! Κατὰ παράδοξη καὶ συγκινητικὴ σύμπτωση, τὸ πρόγραμμά μας περιλαμβάνει ἀπὸψε διὸ ἔργα τοῦ μακαρίτου μουσικοῦ, τὸ «Πρῶτο φιλίμας», τὸ ὅποιο ἔχετε ἀκούσει ἤδη, καὶ τὸν «Ἀποχωρητισμό», ποὺ θ' ἀκούσετε σὲ λίγο!...

— Ἀλήθεια, παράξενη σύμπτωση, εἶπεν ὁ ἄββας.

Ἄρχισαν συγχρόνως ν' ἀκούγονται ἡ γλυκερῆς νότες τοῦ «Πρῶτου φιλίματος». Ὁ ἄββας σάστασε. Μὰ ὅταν σὲ λίγο ἀντήχησαν κι' ἡ τελευταῖες τριλλίες τοῦ κομματιοῦ αὐτοῦ, εἶπε :

— Ἀπλὸν! Εἶστε εὐχαριστημένη, δεσποινὴς ντὲ Λωριλ!

Ἄλλ' ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ δὲν ἀπαντοῦσε. Ἐβλεπε ἄρμονη κι' ἀκίνητη, μὲ μάτια ἀπλανῆ, μὲ τὸ κεφάλι κερμῆνο ἐπάνω στὸ ξύλινο στήθεμα τῆς πολυθρόνας, μὲ τὰ χέρια ἀσάλευτα!...

— Δεσποινὴς! φώναξε πάλι ὁ ἄββας, τρομαγμένος. Μὰ ὅταν τὴν κίτηξε προσεχτικότερα, κατάλαβε ὅτι ἦταν νεκρή.

Ὁ ἀγαθὸς γέρονς δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ γιατί πέθανε ἔτσι ἔξαρνα ἡ δεσποινὴς ντὲ Λωριλ!... Δὲν μπορούσε νὰ φανταστῆ, ὅτι τὴν σκότωσε τὸ ραδιόφωνο!... Στις ἐξολομογήσεις τῆς, ἡ γεροντοκόρη δὲν τόλμησε ποτὲ νὰ τοῦ ἀναφῆρῆ τὸ ὄνομα τοῦ Κλαυδίου Λεζλί.

Κι' ὁ ἄββας, κινυτάζοντας τώρα τὸ τόσο μακρὸν πρόσωπο τῆς νεκρῆς, ψιθῖρισε :

— Πόσο φαίνεται εὐχαριστημένη! Σὰν νὰ ἔχῃ ἀποκοιμηθεῖ γιὰ πάντα, ἀνοικυρμένη γλυκὰ — γλυκὰ ἀπὸ τὴ μουσικὴ!...

